

OKULÖNCESİ KURUMLARDA ÇOCUKLARIN MÜZİK ÖĞRETİMİNİN YENİ EĞİTİM STRATEJİSİ*

Leman GULUZADE*

* Almanya/Dortmund, mehdiquliyeva89@mail.ru

Received Date: 05.11.2020. Accepted Date: 29.11.2020

Copyright © 2020 Leman GULUZADE. This is an open access article distributed under the Eurasian Academy of Sciences License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

ÖZET

Halkımızın ulusal kimliğini yeniden teyit etme, manevi değerlerine ve ulusal geleneklerine geri dönme arzusu, bu ulusal yetiştirme temelinde yeni bir eğitim kuşağı kurulmasını gerektirmektedir. Ulusal eğitimin karşılaştığı en önemli zorluklardan biri, okul öncesi çocuklar için müzik eğitimi derslerinde ulusal duyguların oluşmasıdır. Okul öncesi pedagojide müzik eğitimi için önkoşul oluşturma sorunu çok düşük düzeyde incelenen bir sorundur. Okul öncesi çağda müzik eğitimi için önkoşulların oluşma olasılığı, deneyin sonuçlarında gösterildiği gibi metodolojik yöntemler kullanılarak uygulanmıştır. Müzik eğitimi, çocuğun müzikal algılarını desteklemek, duygusal ve bilişsel yeteneklerini etkilemek ve müzik dersleri sırasında çocukların zihinsel aktivitesini ve çocuk oyun kalitesini artırmaya yardımcı olmaktan oluşur. Müzik algısının değerli temelleri, müzikal unsurlar için özellikle önemli olan çocukları belirlemeye odaklanmıştır.

Probleme dayalı anaokulu deneyiminin bir analizi, müzik öğretimindeki önde gelen eğitimciler ulusal geleneklerimize ve bu geleneklerimize dayanan eğitim sürecine ulusal ruh getirmesine rağmen, bu alandaki çalışmaları güçlendirmek için metodoloji ve öğretim içeriğinin temelini oluşturmaktadır. Müzik terbiyesinin oluşmasında diğer sosyal-psikolojik etkinlerle birlikte ana laylası, bayatı, masallar ve sözlü halk edebiyatının diğer örnekleri, genel olarak edebiyat güçlü etki aracıdır. Yapılan araştırma sonucunda belli olur ki, müzik terbiyesinin oluşturulması ve eğitimi psikolojinin diğer unsurları olan benlik bilincinin, özünüderkin, düşüncenin gelişimine etkisi vardır.

Anahtar Kelimeler: okulöncesi eğitim, içerik, müzik, ders, çocuk.

NEW PEDAGOGICAL STRATEGY FOR CHILDREN'S MUSIC EDUCATION IN PRESCHOOL INSTITUTIONS

ABSTRACT

The aspiration of our people to reaffirm their national identity, to return to their spiritual values and national traditions requires the establishment of a system of education of the younger generation and on this basis of national education. One of the most important tasks in the area of national education is the formation of national feelings in music education lessons for preschool children. The possibility of creating the prerequisites for music education in preschool age has been implemented using methodological methods, as demonstrated by the results of the experiment. Music education consists in stimulating a child's musical perception, influencing his or her emotional and cognitive abilities, and helping to increase children's mental activity and improve the quality of children's performance during music lessons.

The valuable foundations of musical perception focus on identifying the most important aspects of children's music. The analysis of the problem, kindergarten, provides the basis for the methodology and content of teaching, even though leading teachers in music teaching bring the national spirit to the learning process based on our national traditions and customs, the methodology and methodology should be strengthened. Along with other

* 30-31 Ekim 2020 tarihinde düzenlenen 6. Uluslararası Müzik ve Dans Kongresinde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

socio-psychological factors in the formation of music education, lullabies, bayats, fairy tales and other examples of oral folk literature, in general, are a powerful instrument of influence. The research has once again proved that the formation and education of music education is another component of psychology that affects the development of thinking.

Key Words: *kindergarten, content, music, lesson, children.*

Giriş

Bildiğimiz gibi eğitim sisteminin temeli okul öncesi eğitimidir. Tüm dönemlerde okul öncesi kurumlarda çocukların eğitimi ve yetiştirilmesi konularının her zaman ilgi odağı olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Sonuç olarak, bir okul öncesi eğitim kurumları ağı kurulmuş, milyonlarca insan çocukluğunu burada geçirmiş, vatana ve insanlara hizmet etmek ve sevmek gibi asil duyguların temelleri burada atılmıştır.

Okul öncesi kurumları, genç kuşağın bireyler olarak kapsamlı gelişimi ve oluşumu için daha büyük bir sorumluluğa sahiptir. Geleceğin toplumunda birey olarak yaşayacak vatandaşların oluşumu ve kapsamlı gelişiminin temeli okul öncesi yıllarda atılır. Bu yıllarda bir çocuğun nasıl yetiştirildiği, daha sonraki vatandaş olarak oluşumunu belirler. Okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim çalışmalarının geliştirilmesi, çocuğu okula hazırlamak açısından özel bir önem taşımaktadır.

Bir çocuğun bir birey olarak tam gelişmesinin temel koşullarından biri estetik oluşumu, yüksek sanatsal zevki ve kültürel alışkanlıklarıdır. Müzik, genç neslin eğitime hizmet eden en güçlü estetik eğitim araçlarından biridir. Bu önemli konudaki ana çalışma yükü anaokullarına düşüyor.

Okul öncesi kurumlarda eğitim çalışmalarının düzeyini iyileştirmek, özellikle müzik derslerinin kalitesini her yönden iyileştirmek günümüzün önündeki ana görevlerden biridir. Bu görevlerin başarılı bir şekilde uygulanması, yeni bir müzik dersi içeriği, ona hizmet eden görsel ve metodolojik yardımların geliştirilmesi, müzik aletlerinin gücünün ustaca kullanılması ve teknik araçlar gerektirir.

Müziğin biçilmez rolü, çocukları tarihimize ve ulusal geleneklerimize sevgi ruhu içinde yetiştirmektir. Müzik eğitimi, çocukların sanatsal beğenilerinin oluşmasında önemli bir rol oynar. Okul öncesi kurumları, aile haricinde, manevi açıdan zengin, kültür ve sanat zevki yüksek, varoluşun estetik niteliklerine - müzik, sanat eserleri - duyarlı ve güzel sanatsal zevkler kazanabilen bireyler yetiştirmektir. Zevkli gençlerin yetiştirilmesinin temeli ailede başlasa da, temel sistematik olarak anaokullarında atılır. Okul öncesi çocuklar gerçekliğin müziğe nasıl yansıdığını anladıklarında, güzellik algıları daha da artar.

Azerbaycan müziği, okul öncesi kurumlarda çocukların müzik eğitiminin organizasyonunda olağanüstü fırsatlara sahiptir. Diğer sanatlar gibi müzik de çevremizdeki dünyayı yansıtır ve toplum yaşamdan müzik dilinde konuşur.

Azerbaycan müziğinin çok asırlık bir geçmişi vardır. Halkımızın tarihi boyunca en sevdikleri şarkılar ve dansları hayatı, işi ve yaşamı ile ilişkilendirilmiştir. Bu anlamda hem halk müziği, hem de bestecilerin yarattığı müzik eserleri Azerbaycan halkının manevi zenginliğinin değerli bir parçasıdır. Azerbaycan müziği ulusal bazda yükselmiş, ileri dünya kültürünün en güzel geleneklerinden bir dereceye kadar yararlanmış, gelişip modern bir form almıştır. Ayrıca dünyanın ilerici müzik kültürünün hazinesini inceliğiyle zenginleştirdi.

Ulusal müzik örnekleri, halkın yüksek ahlakını, istek ve özlemlerini, umutlarını, güvenini ve ruh halini yüceltir. Bu kadar zengin bir eğitim potansiyeline sahip olan Azerbaycan müziği,

kuşkusuz okul öncesi çocuklarda harika duygular yaratmakta, onlara asil manevi nitelikler aşulamakta ve sonuç olarak onların sanatsal zevkleri oluşturmalarına ve geliştirmelerine olanak sağlamaktadır.

Okul öncesi kurumlarda müzik eğitimi, genel eğitim sisteminin ilk aşamasıdır ve çocukların kişiliğinin oluşmasında, anaokulu çağındaki çocukların müzik eğitiminin geliştirilmesinde önemli bir rol oynar. Müzik, bu görevleri yerine getirmede en güçlü araçlardan biridir. Etkili müzik, okul öncesi çocukların duygularına hükmeder ve onları gelecek yaşama hazırlamada anahtar rol oynar. Bu açıdan Azerbaycan müziğinin potansiyeli daha fazladır. Müzik dersleri, çocuklar için en estetik aktivitelerdir. Aynı zamanda tüm ekip için organizasyonel bir eğitimidir. Bu eğitim biçiminin de avantajları vardır.

Çocuklar, öğretmenin gösterdiklerini hem görür hem de duyar. Bu tür sınıflarda çocuklar bir kolektivite, arkadaşlık ve karşılıklı işbirliği duygusu geliştirirler. 3 tür eğitim vardır: ön eğitim, ayrı gruplarda eğitim, bireysel eğitim.

Deneyimler, birçok durumda ebeveynlerin çocuklarına daha fazla özen gösterdiğini, isteklerini hemen yerine getirmeye çalıştığını, ancak çocukların bundan kısmen kaçındığını göstermektedir. Bu, ebeveynlerin çocuğu psikolojik olarak hesaba katmadıklarını ve pedagojik yaklaşımın taktiklerinin yanlış olduğunu bir kez daha göstermektedir. Yeni bir dileğin gerçekleşmesi ile bir rüya arasında fark vardır.

Sadece ebeveyn-çocuk ilişkileri değil, aynı zamanda ebeveyn-çocuk ilişkileri de bir çocuğun yetiştirilmesi için çok önemlidir.

Ailedeki olumlu psikolojik iklim, ebeveynler arasındaki iletişim, karşılıklı anlayış ve ortak gereksinimler temelinde çocuğa yaklaşım, çocukların yetiştirilmesinde ve zihinsel gelişiminde önemli rol oynar.

Bir çocuğun kişisel faaliyeti, kendini öznel olarak algılaması, bir yandan diğerlerinden farklı olma, bağımsız olma ve diğer yandan başkalarına faydalı olma, onları memnun etme ihtiyacını yaratır. Böyle bir ihtiyaç, akranlar ve yetişkinler tarafından beğenilme arzusu yerine getirmek için eylem ve iletişimi teşvik eder. Kendisine ve başkalarına değerini kanıtlama arzusu çocuğu onlarla çalışmaya motive eder.

Ebeveyn-çocuk ilişkisi sırasında, çocuğun her zaman yetişkinlerin çıkarına hareket ettiğini unutmamak önemlidir. Yetişkinlerin etkisi, çocuk öğrendiklerini özümseyebilir bile davranışlarına, tutumlarına ve iletişimlerine kendi yöntemleriyle yansır. Çocuğun yaşamı, bir "sorun durumu" yaratarak sosyal normları çözmeye çalışır.

Çocuklara müzikte bilgi, beceri ve alışkanlıkları aşılama süreci, çocukların müzik dersleri, oyun oynama, şarkı söyleme, müzik dinleme, müzikal ritmik hareketler, doğaçlama ve diğer etkinlikler aşamalarında gerçekleştirilmelidir. Yani müzik olmadan bu konuda bilgi, beceri ve alışkanlıklar edinmek imkânsızdır ve bunun için farklı müzik aletlerini bir arada kullanmak gerekir.

Müzikle ilgili bilgi, beceri ve alışkanlıklar çeşitli müzik oyunlarında kullanıldığında daha etkili hale gelir ve uzun süre hatırlanacaktır. Tüm bu eşit olarak edinilmiş bilgi, beceri ve alışkanlıklar hatırlanmalı ve çocukların müzikal etkinliklerinin farklı aşamalarında tekrarlanmalıdır.

Bir çocuğun kişiliğinin oluşmasında önemli koşullardan biri olan iletişim ihtiyacı, ebeveyn-çocuk ilişkisi sırasında karşılanır ve bu da ruhsal gelişimin temelini oluşturur.

Müzikli oyun etkinlikleri, okul öncesi dönem çocuklarının zihinsel gelişiminde kişilik oluşumunda istisnai bir rol oynar. Müzikal oyun sürecinde çocuk kendini kanıtlar, insanlar arasındaki ilişkileri fark eder. Çocuk oyun sürecinde bağımsız kararlar vermeyi, özgür, bağımsız olmayı, ortak kararlara uymayı öğrenir.

Bu bağlamda, yetişkinlerin çocuk oyunlarına uygunsuz ve ara sıra müdahalesi kabul edilemez. Bununla birlikte, çocukların özgürlüğü ve bağımsızlığı sınırlı olmak koşuluyla yetişkinlerin de çocuk oyunlarını organize etmeleri ve onlarla işbirliği yapmaları gerekmektedir.

Müzik oyunlarının hem gelişim hem de eğitim işlevleri üzerinde belirleyici bir etkisi vardır. Bu müzikal oyunlar, çocukların yaşayan ve cansız dünya, çevre ve insanlar arasındaki ilişkileri öğrenmeleri için önemlidir.

Çocuğun kişiliğinin genel gelişimi ve oluşumunda ebeveyn-çocuk ilişkilerinin yeri doldurulamaz rolü kanıtlanmıştır.

Müzik eğitimi, çocuğun müzik algısını harekete geçirmek, duygusal ve bilişsel yeteneklerini etkilemek, çocukların zihinsel aktivitelerini ve müzik derslerindeki performans kalitesinin artmasına yardımcı olmaktan oluşur. Müzik algısının değerli temelleri, çocukların müzikal unsurları için özellikle önemli olan durumları belirlemeyi amaçlamaktadır.

Müzik eğitiminin başlangıç koşullarının oluşturulması için önerilen metodoloji, resmi ve özel anaokullarında kullanılabilir.

Sonuç

Halkımızın milli kimliğini teyit etme, ahlaki değerlere ve milli geleneklere dönme girişimi, genç nesil için bir eğitim sisteminin, bu temelde yeni görüşler temelinde milli eğitimin kurulmasını gerektirir. Milli eğitim alanındaki önemli görevlerden biri de okul öncesi çocuklara yönelik müzik eğitimi derslerinde milli duyguların oluşmasıdır.

Anaokullarının problemle ilgili deneyimlerinin analizi, önde gelen eğitimcilerin ulusal köklerimize ve geleneklerimize, eğitimin içeriğine, programa ve metodolojik önerilere, eğitimcilerin metodolojik özelliklerine dayalı eğitim sürecine ulusal ruh getirmesine rağmen hazırlığa dikkat edilmelidir.

Müzik eğitiminin oluşumundaki diğer sosyo-psikolojik faktörlerin yanı sıra, ninni, bayati, masallar ve sözlü halk edebiyatının diğer örnekleri, bir bütün olarak edebiyat güçlü bir etki aracıdır.

Araştırma, müzik eğitiminin oluşumu ve yetiştirilmesinin psikolojinin diğer bileşenleri olan öz bilinç, öz farkındalık, düşünme gelişimini etkilediğini bir kez daha kanıtlamıştır.

Kaynakça

1. Azərbaycan Respublikasında məktəbəqədər təhsilin proqramı (kurikulum). Bakı, 2012. 92 səh.
2. Azərbaycan Respublikasının təhsil standartları. Bakı, Tərəqqi, 2000. 315 səh.
3. Bağırılı L.Ş. Uşaqların məktəbə hazırlanmasının psixoloji məsələləri. Bakı, 2003. 98 səh.
4. Baxşəliyev Ə.T. XX əsrdə Azərbaycan psixologiyası. Bakı, 1995. I hissə, 136 səh.
5. Hacıbəyli Ü. Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları. Bakı, 1962. 108 səh.
6. Həsənova A., Hacıyeva S. Musiqi və onların ibtidai siniflərdə tədrisi metodikası (dərs vəsaiti), Bakı, 2010. 255 səh.